

Anden paastaae, at denne Veiledning er ufravigelig eller ligesaa fuldt gyldig som selve Loven, men dette lader sig saameget mindre paastaae, naar der er Tale om en Fortolkning, som selve Loven ikke paalægger at give, men som vedkommende Minister ganske efter sin egen Indskydelse har givet, og som han godt kunde have undladt at give. Der ville dog vist Alle saameget mere hurtigt og rundeligt indrømme, at en saadan Forklaring ikke har den allermindeste forbindende Kraft for Borgere i Landet, men at de ere berettigede til overfor en saadan at sige: For den høier jeg mig ikke; thi den stemmer ikke med Loven. Med Hensyn til den forunderlige og forældede Mening, som jeg har mærket findes flere Steder, har jeg anseet det for rigtigt og ønskeligt netop angaaende dette Tilfælde at faae en Erklæring fra den høitærede Cultusminister; thi naar vedkommende Communalbestyrelser, Sogneraad og Andre i Landet blive vidende om, at Ministeren selv virkelig har erkjendt, at et saadant Circulaire ikke er nogen Lovbestemmelse, men at det kun er en Udtalelse af vedkommende Ministers Mening om, hvad der ligger i Loven, tør jeg antage, at Folk efterhaanden ville forlade den urigtige Tankegang og først komme til at undersøge, hvorvidt et saadant Circulaire virkelig er stemmende med Loven, inden de boie sig derfor. Mit andet Spørgsmaal lyder derfor saaledes: „Erkjender Ministeren, at den i det nævnte Circulaire givne Fortolkning af det anførte Lovbud ikke har nogen forbindende Kraft for Landets Borgere?“ — Jeg har endnu stillet et tredje Spørgsmaal, som nærmest er foranlediget ved et bestemt indtruffet Tilfælde, hvilket jeg kortelig skal tillade mig at forklare. I Waalse Sogn paa Falster blev der Spørgsmaal med Hensyn til to Familiers Børn, som blev underviste udenfor den offentlige Skole, hvorvidt de skulde møde ved de anordnede Gramina for at prøves af Skolecommissionen, for at denne derefter kunde afgjøre, om de fremdeles kunde vedblive at undervises udenfor Skolen, eller om de skulde henvises til den offentlige Skole. Tvende Medlemmer af Commissionen — det var de to ikke geistlige Medlemmer — meente ikke at kunne afgive

ingen Mening om dette Spørgsmaal, idet de — hvad der forekommer mig var meget naturligt — sagde: Saalænge vi ikke selv have hørt Børnene og vide, hvad de kunne, kunne vi ikke have nogen Mening om, hvorvidt de fremdeles kunne nyde Undervisning udenfor den almindelige Skole. Disse to Medlemmer af Commissionen meente altsaa, at de omhandlede to Familiers Børn idetmindste een Gang maatte møde ved den offentlige Examen, for at de kunde faae en grundet Mening om, hvorvidt de bleve forsvarligt underviste udenfor Skolen, og hvorvidt de derfor kunde fritages for oftere at møde ved Examen. Uenigheden derom førte til, at man spurgte Skoledirectionen, og denne forlangte da en Erklæring fra Skolecommissionens Formand; jeg beder lagt Mærke dertil, thi deri ligger Pointet. Der forlangtes ikke en Erklæring af Skolecommissionen, men af Sammes Formand, om, hvilke privat underviste Børn der var sigtet til ved Forespørgselen, og hvorledes samt af hvem disse Børn undervistes. Den ene Families Børn var Sognepræstens egne, og den anden Familie var en Herremand i Sognet. Paa den Forespørgsel, der saaledes blev forlangt, svarede Præsten, at efter hans Formening vare disse Børn ligesaa vel underviste som Skolens Børn, medens de to andre Medlemmer, som imidlertid ikke bleve spurgt, fastholdt den Mening, at de ikke kunde afgive nogen Dom med Hensyn til Børnenes Undervisning. Skoledirectionen resolverede da, at det skulde have sit Forblivende ved Sognepræstens Mening, og han kom altsaa til at resolvere i sin egen Sag — i den Sag, hvori han selv var Part — hvorimod de to Medlemmers Mening ikke blev hørt; de ere altsaa blevne tilsidefatte, uden at man har sat dem istand til at have nogenfombestemt Mening om dette Spørgsmaal. Det Mærkeligste er dog endnu det, at, da man dernæst forlangte Ministeriets Mening, gav dette Skoledirectionen Medhold, og den vedkommende Minister har altsaa erkjendt, at det, naar der er Tale om slige Spørgsmaal, maa være lovmedholdeligt blot at høre Formanden med Forbigaaelse af de andre Medlemmer; thi hvis ikke, vilde Ministeren have sendt Fore-